

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Кафедра міжнародних економічних відносин та логістики

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Директор ННІ «Каразінський інститут
міжнародних відносин та туристичного
бізнесу»
міжнародних економічних відносин
та туристичного бізнесу
Микола ПИСАРЕВСЬКИЙ

“28” серпня 2025 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

«МІЖНАРОДНИЙ БІЗНЕС»

рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
галузь знань – 29 «Міжнародні відносини»
спеціальність 292 міжнародні економічні відносини
освітня програма – «Міжнародний бізнес»
вид дисципліни – обов’язкова
ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

2025/2026 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

“28” серпня 2025 року, протокол №1

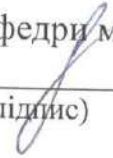
РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Катерина МАКАРЧУК, к.е.н., доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин та логістики

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин та логістики

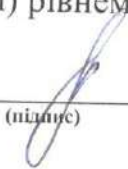
Протокол від “27” серпня 2025 року № 1

Завідувач кафедри міжнародних економічних відносин та логістики

_____ Анна ЗАЙЦЕВА
(підпис)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми (керівником проектної групи) за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

Гарант освітньо-професійної програми «Міжнародний бізнес» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

_____ Сергій Архієрєєв /зав. каф. Анна ЗАЙЦЕВА
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

Протокол від “27” серпня 2025 року № 1

Голова науково-методичної комісії ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

_____ Ганна ПАНАСЕНКО
(підпис) (прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма обов'язкової навчальної дисципліни «Міжнародний бізнес» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» освітня програма «Міжнародний бізнес».

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета дисципліни є набуття знань з базовими принципами функціонування міжнародного бізнесу, основними поняттями, критеріями та інститутами здійснення міжнародного бізнесу, формування у них практичних навичок з ефективного управління міжнародним бізнесом в умовах глобалізації ринкової моделі господарювання.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Міжнародний бізнес» є:

- опанування ключових понять та принципів міжнародного бізнесу;
- формування системи знань про найбільш важливі аспекти діяльності суб'єктів бізнесу у світовій економіці;
- опанування інструментарію аналізу соціально-економічних процесів у сфері міжнародного бізнесу;

1.3. Кількість кредитів – 5.

1.4. Загальна кількість годин – 150 год.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
3-й	3-й
Семестр	
1 сем	1 сем
Лекції	
32 год.	18 год.
Практичні, семінарські заняття	
32 год.	-
Самостійна робота	
86 год.	132 год.
Індивідуальне завдання: курсова робота	
30 год	30 год

1.6. Перелік компетентностей, що формує дисципліна

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.

ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК6. Здатність спілкуватися іноземними мовами.

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК9. Уміння бути критичним та самокритичним.

ЗК10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 11. Здатність працювати в команді.

ЗК 12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ФК4. Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і 8 мікрорівнях.

ФК5. Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного середовища та вміти адаптуватися до них.

ФК6. Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі.

ФК8. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

ФК10. Здатність обґрунтовувати доцільність застосування правових, економічних та дипломатичних методів (засобів) вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні.

ФК12. Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин.

ФК14. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами.

ФК15. Здатність застосувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

ФК16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності. Додаткові компетентності для бакалавра за освітньо-професійною програмою

ФК 17 Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких структур, розробляти бізнес-план, застосовувати інноваційні підходи.

ФК 18 Здатність усвідомлювати зміст основних понять і законів міжнародного бізнесу, особливості організації та методи здійснення міжнародного бізнесу в умовах невизначеності;

ФК 19 Здатність управляти міжнародним бізнесом, розробляти та обирати конкретні стратегії розвитку бізнесу міжнародної компанії, в тому числі стратегію персоналу, фінансово-інвестиційну, конкурентну, маркетингову та інші, з урахуванням пріоритетів компанії та особливостей країн;

ФК 20 Здатність розв'язувати прикладні завдання в сфері обліку, аналізу, контролю, оподаткування міжнародного бізнесу.

ФК 21 Здатність застосовувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародного бізнесу.

1.7. Перелік результатів, що формує дана дисципліна

ПРН1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

ПРН3. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення.

ПРН4. Систематизовувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

ПРН 5. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них.

ПРН6. Планувати, організовувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.

ПРН7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН9. Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.

ПРН10. Ідентифіковувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку.

ПРН11. Обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, 10 макро-, мезо- і мікрорівнях.

ПРН13. Підбирати і вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих сегментів міжнародних ринків товарів і послуг з використанням сучасних знань про методи, форми й інструменти регулювання міжнародної торгівлі.

ПРН 15. Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

ПРН17. Визначати причини, типи та характер міжнародних конфліктів і суперечок, обґрунтовувати і застосовувати економічні, юридичні та

дипломатичні методи і засоби їх вирішення на міжнародному рівні, відстоюючи національні інтереси України.

ПРН19. Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин.

ПРН21. Розуміти і мати навички з ведення ділового протоколу та ділового етикету у сфері міжнародних економічних відносин, враховуючи особливості міжкультурного спілкування на професійному та соціальному рівнях, як державною так і іноземними мовами.

ПРН22. Застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

ПРН23. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.

ПРН24. Обґрунтовувати вибір і застосовувати інформаційно-аналітичний інструментарій, економіко-статистичні методи обчислення, складні техніки аналізу та методи моніторингу кон'юнктури світових ринків.

ПРН25. Презентувати результати дослідження на базі яких, розробляються рекомендації та заходи з адаптації до змін міжнародного середовища.

ПРН26. Здійснювати вибір та використовувати відповідні методи та інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких структур, розробляти бізнес-план, застосовувати інноваційні підходи.

ПРН 27. Розуміти основні поняття і закони міжнародного бізнесу, а також особливості його організації, обирати методи здійснення міжнародного бізнесу в умовах невизначеності.

ПРН 28. Управляти міжнародним бізнесом, розробляти та обирати конкретні стратегії розвитку бізнесу міжнародної компанії, в тому числі стратегію персоналу, фінансово-інвестиційну, конкурентну, маркетингову та інші, з урахуванням пріоритетів компанії та особливостей країн.

ПРН 29. Застосовувати набуті знання для розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, оподаткування міжнародного бізнесу.

ПРН 30. Розуміти сутність соціального виміру глобального економічного розвитку та застосовувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародного бізнесу.

1.8. Перереквізити: Економіка фірми, міжнародні економічні відносини.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Сутність, види та середовище міжнародного бізнесу

Тема 1. Міжнародний бізнес: становлення та розвиток.

Сутність та характеристика міжнародного бізнесу. Етапи розвитку міжнародного бізнесу. Поняття і сфера міжнародного бізнесу. Мотивація міжнародного бізнесу: розширення збуту, придбання ресурсів і

диверсифікація джерел постачання і збуту. Засоби досягнення цілей: операційні та функціональні. Інтернаціоналізація, транснаціоналізація, глобалізація й інтеграція як фактори розвитку міжнародного бізнесу. Вплив НТП на зростаюче значення інформації й міжнародний бізнес транснаціональних компаній, на напрям міжнародного бізнесу.

Тема 2. Види міжнародного бізнесу.

Основні і забезпечувальні зовнішньоекономічні операції. Купівля-продаж у зовнішній торгівлі: експорт, імпорт, реекспорт, реімпорт. Зустрічна торгівля: бартер, зустрічні закупки, операції з давальницькою сировиною, викуп застарілої продукції. Ліцензійні угоди. Предмет ліцензійної угоди: патенти, ноу-хау, торгова марка, промисловий зразок. Види ліцензій: проста, виняткова, повна. Ціна ліцензії та її чинники. Оренда в зовнішньоекономічній діяльності. Особливості міжнародного лізингу. Підрядні операції. Виробнича кооперація. Забезпечення зовнішньоекономічних операцій: страхування, кредитування, транспортне обслуговування, посередництво. Страхування вантажів і транспортних засобів, майна і відповідальності в міжнародному бізнесі. Форми і види транспортних операцій.

Тема 3. Середовище міжнародного бізнесу.

Поняття середовища бізнесу та його різновиди. Особливості внутрішнього та зовнішнього середовища у бізнесі. Класифікація чинників зовнішнього середовища та їх вплив на діяльність фірми. Класифікація чинників внутрішнього середовища бізнесу та їх вплив на діяльність фірми.

Тема 4. Політико-правове середовище.

Основні чинники політико-правового середовища міжнародного бізнесу. Політичні фактори середовища міжнародного бізнесу. Правові фактори середовища міжнародного бізнесу.

Тема 5. Соціально-культурне середовище міжнародного бізнесу.

Основні чинники соціально-культурного середовища міжнародного бізнесу. Соціальна структура та її вплив на міжнародний бізнес. Поняття культури та культурних відмінностей. Традиції, норми і стереотипи та їх вплив на міжнародний бізнес. Вплив на міжнародний бізнес домінуючої релігії. Мовні та субмовні чинники соціально-культурного середовища міжнародного бізнесу.

Розділ 2. Економічні основи функціонування міжнародного бізнесу.

Тема 6. Економічне середовище міжнародного бізнесу

Місце, що займає країна по показниках: ВВП, темпи економічного росту, темпи росту інвестицій, зовнішньоторговельний обіг, імпорт товарів і послуг. Населення країни в цілому і регіонів; статевовікова структура населення в динаміці. Ресурси основних видів, що цікавлять корпорацію. Основні елементи торгових і експортно-імпортних обмежень. Розвиненість науково-технічної і консультативної діяльності. Рівень основних економічних проблем у країні (інфляція, безробіття тощо).

Тема 7. Транснаціональні корпорації: сутність, форми та особливості функціонування їх в міжнародному бізнесі

Місце ТНК в міжнародному бізнесі. Визначення транснаціональної корпорації. Критерії, що застосовуються для визначення ТНК. ООН щодо діяльності ТНК. Індекс транснаціоналізації та порядок його обрахунку. Причини появи міжнародних компаній. Відносини ТНК з країною перебування: переваги та недоліки. Класифікація ТНК за ступенем інтернаціоналізації: інтернаціональні корпорації, багатонаціональні (мультинаціональні) корпорації (МНК), глобальні корпорації. Класифікація ТНК в залежності від принципів взаємовідносин материнської компанії з дочірніми підприємствами: етноцентричний тип, поліцентричний тип, регіоцентричний, геоцентричний. Порівняльна характеристика за характеристичними ознаками. Розвиток моделі ТНК.

Тема 8. Організаційні основи транспортної складової міжнародного бізнесу.

Характеристика транспортної інфраструктури. Функції транспорту. Класифікація окремих видів транспорту, їх особливості й роль у міжнародному русі товарів. Роль експедиторських компаній у вирішенні проблем транспортування. Змішані перевезення й розвиток міжнародних транспортних коридорів. Глобальні логістичні системи та принципи їх побудови. Моделі глобальних логістичних систем. Основні елементи логістики. Роль запасів і матеріально-технічного постачання в міжнародному бізнесі. Міжнародне складське постачання в міжнародному бізнесі. Транспорт у логістиці міжнародного бізнесу. Інтегровані логістичні ланцюжки. Інформаційна складова міжнародних логістичних операцій.

Тема 9. Міжнародні інтеграційні об'єднання та їх роль у сучасному бізнесі

Природа, причини та особливості сучасного міжнародного інтеграційного процесу. Форми, стадії та механізми міжнародної економічної інтеграції. Економічні наслідки міжнародної інтеграції, їх вплив на міжнародний бізнес. Інтеграційні альянси сучасного світового господарства. Україна в світових інтеграційних процесах. Західноєвропейський вектор інтеграції України. Проблеми та перспективи участі України в ЄС.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	с	лаб.	інд.	с. р.		л	с	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Сутність, види та середовище міжнародного бізнесу												
Тема 1. Міжнародний бізнес: становлення та розвиток.	8	2	2			4		2				12
Тема 2. Види міжнародного бізнесу.	14	4	4			6		22				12

Тема 3. Середовище міжнародного бізнесу.	16	4	4			8		2				12
Тема 4. Політико-правове середовище.	14	4	4			6		2				10
Тема 5. Соціально-культурне середовище міжнародного бізнесу.	14	4	4			6		2				10
Розділ 2. Економічні основи функціонування міжнародного бізнесу												
Тема 6. Економічне середовище міжнародного бізнесу.	14	4	4			6		2				12
Тема 7. Транснаціональні корпорації: сутність, форми та особливості функціонування їх в міжнародному бізнесі.	16	4	4			8		2				12
Тема 8. Організаційні основи транспортної складової міжнародного бізнесу.	14	4	4			6		2				10
Тема 9. Міжнародні інтеграційні об'єднання та їх роль у сучасному бізнесі.	10	2	2			6		2				12
Індивідуальне семестрове завдання – курсова робота	30	-	-			30		-				30
Усього годин	150	32	32			86	150	18				132

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Міжнародний бізнес: становлення та розвиток.	2
2	Види міжнародного бізнесу.	4
3		
4		
5	Середовище міжнародного бізнесу.	4
6		
7		
8	Політико-правове середовище.	4
9		
10		
11	Соціально-культурне середовище міжнародного бізнесу.	4
12		

13	Транснаціональні корпорації: сутність, форми та особливості функціонування їх в міжнародному бізнесі	
14	Організаційні основи транспортної складової міжнародного бізнесу	4
15		
16	Міжнародні інтеграційні об'єднання та їх роль у сучасному бізнесі	2
Разом		32

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Міжнародний бізнес: становлення та розвиток. Сутність та характеристика міжнародного бізнесу. Етапи розвитку міжнародного бізнесу. Поняття і сфера міжнародного бізнесу. Мотивація міжнародного бізнесу: розширення збуту, придбання ресурсів і диверсифікація джерел постачання і збуту. Інтернаціоналізація, транснаціоналізація, глобалізація й інтеграція як фактори розвитку міжнародного бізнесу.	4
2	Тема 2. Види міжнародного бізнесу. Основні і забезпечувальні зовнішньоекономічні операції. Форми міжнародного бізнесу. Зустрічна торгівля: бартер, зустрічні закупки, операції з давальницькою сировиною, викуп застарілої продукції. Сутність та предмет ліцензійні угоди.	6
3	Тема 3. Середовище міжнародного бізнесу. Поняття середовища бізнесу та його різновиди. Особливості внутрішнього та зовнішнього середовища у бізнесі. Класифікація чинників зовнішнього середовища та їх вплив на діяльність фірми. Класифікація чинників внутрішнього середовища бізнесу та їх вплив на діяльність фірми.	8
4	Тема 4. Політико-правове середовище. Основні чинники політико-правового середовища міжнародного бізнесу. Політичні фактори середовища міжнародного бізнесу. Правові фактори середовища міжнародного бізнесу.	6
5	Тема 5. Соціально-культурне середовище міжнародного бізнесу. Основні чинники соціально-культурного середовища міжнародного бізнесу. Соціальна структура та її вплив на міжнародний бізнес. Поняття культури та культурних відмінностей. Традиції, норми і стереотипи та їх вплив на міжнародний бізнес. Вплив на міжнародний бізнес домінуючої релігії. Мовні та субмовні чинники соціально-культурного середовища міжнародного бізнесу.	6
6	Тема 6. Економічне середовище міжнародного бізнесу. Місце, що займає країна по показниках: ВВП, темпи економічного росту, темпи росту інвестицій, зовнішньоторговельний обіг, імпорт товарів і послуг. Населення країни в цілому і регіонів; статевовікова структура населення в динаміці. Ресурси основних видів, що цікавлять корпорацію. Основні елементи торгових і експортно-імпортних обмежень.	6
7	Тема 7. Транснаціональні корпорації: сутність, форми та особливості функціонування їх в міжнародному бізнесі. Місце ТНК в міжнародному бізнесі. Визначення транснаціональної корпорації. Критерії, що застосовуються для визначення ТНК. ООН щодо діяльності ТНК. Індекс транснаціоналізації та порядок його обрахунку. Причини появи міжнародних компаній. Відносини ТНК з країною перебування: переваги та недоліки. Класифікація ТНК за	8

	ступенем інтернаціоналізації: інтернаціональні корпорації, багатонаціональні (мультинаціональні) корпорації (МНК), глобальні корпорації. Класифікація ТНК в залежності від принципів взаємовідносин материнської компанії з дочірніми підприємствами.	
8	Тема 8. Організаційні основи транспортної складової міжнародного бізнесу. Характеристика транспортної інфраструктури. Функції транспорту. Класифікація окремих видів транспорту, їх особливості й роль у міжнародному русі товарів. Роль експедиторських компаній у вирішенні проблем транспортування. Змішані перевезення й розвиток міжнародних транспортних коридорів. Глобальні логістичні системи та принципи їх побудови. Моделі глобальних логістичних систем. Основні елементи логістики.	6
9	Тема 9. Міжнародні інтеграційні об'єднання та їх роль у сучасному бізнесі Природа, причини та особливості сучасного міжнародного інтеграційного процесу. Форми, стадії та механізми міжнародної економічної інтеграції. Економічні наслідки міжнародної інтеграції, їх вплив на міжнародний бізнес. Інтеграційні альянси сучасного світового господарства. Україна в світових інтеграційних процесах. Західноєвропейський вектор інтеграції України. Проблеми та перспективи участі України в ЄС.	6
10	Індивідуальне семестрове завдання – курсова робота	30
Разом		86

6. Індивідуальні завдання

Індивідуальне науково-дослідне завдання – курсова робота з дисципліни «Міжнародний бізнес». Перелік тем курсової роботи та методичні рекомендації до написання розміщено у дистанційному курсі «Міжнародний бізнес»: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=15150>

7. Методи навчання

Використовуються такі методи навчання, як усні відповіді на семінарських заняттях; письмовий експрес-контроль; колоквиум; тестові завдання; виконання творчих завдань; розв'язування ситуаційних задач.

8. Методи контролю

Засвоєння тем розділів (поточний контроль) здійснюється під час виконання завдань для самостійної роботи – виконання доповіді з презентацією.

Завданням контролю виконання доповіді є оцінювання знань, умінь та практичних навичок студентів, набутих під час вивчення певної теми.

При вивченні дисципліни «Міжнародний бізнес» застосовуються наступні методи контролю: відповіді на семінарських заняттях, письмовий та тестовий контроль, курсова робота, екзамен.

Поточний контроль здійснюється на семінарських заняттях. Сума балів, які студент **денної** форми навчання може набрати за поточним контролем, дорівнює 60 балів.

Для складання підсумкового контролю (екзамену) обов'язковим є робота протягом семестру, написання курсової роботи і виконання завдань. Без

отримання балів протягом семестру і не виконання курсової роботи студента може бути не допущено до складання екзамену.

Семестровий підсумковий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень студента. Він проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового екзамену в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу. Сумарна оцінка за вивчення дисципліни розраховується як сума поточних оцінок, балів за виконання курсової роботи та балів, отриманих за результатами підсумкового семестрового контролю. Загальна сума балів поточного і підсумкового семестрового контролю складає 100 балів.

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення екзамену у 5-му семестрі. Загальна кількість балів за успішне виконання екзаменаційних завдань – 40 (для студентів **денної** форми навчання).

Вміст екзаменаційного білета й оцінювання відповідей на екзамені:

- 10 балів (теоретичне питання);
- 30 балів (30 тестових питань x 1 бал);

За результатами поточного та підсумкового контролю студент може набрати від 0 до 100 балів включно. Набрана студентом кількість балів служить основою для оцінки за національною шкалою.

Здобувачам вищої освіти денної форми навчання надається можливість скласти **екзамен дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі «Міжнародний бізнес», режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=15150>

9. Схема нарахування балів

В основу рейтингової системи навчання покладено принцип накопичення балів за певний період навчання (розділ, семестр, рік), які студент отримує за виконання різних видів діяльності. Сума цих балів виступає в ролі кількісного показника якості роботи студента.

Оцінка успішності студента є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням оцінок засвоєння зазначених розділів.

Поточний контроль та самостійна робота									Курсова робота	Разо м	Екз аме н	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9				
15					15				30	60 (міні мум 30 б.)	40	100

Для допуску до складання підсумкового контролю (екзамену) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 30 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи, індивідуального завдання.

Поточний контроль – 60 балів, з них:

- 30 балів – виконання завдань протягом семестру: підготовка завдань протягом семестру та виконання тесту за темами дисципліни.
- 30 балів – курсова робота.

Вимоги та завдання до виконання практичних робіт представлені у дистанційному курсі: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=15150>

Критерії оцінювання навчальних досягнень.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять. Поточний контроль – 60 балів, з них:

- 30 б. (виконання індивідуального семестрового завдання – курсової роботи)
- 20 балів (підготовка 5 практичних робіт у вигляді презентації за представленими завданнями по 4 б.)
- 6 балів (підготовка 3 презентацій із доповіддю за зазначеними темами, кожна оцінюється у 2 б.);
- 4 бали (відповіді на 8 тестових запитань по 0,5 б.)

Бал	Рівень засвоєння	Характеристика знань і вмінь
3-4	Високий	Повне та глибоке розкриття теми, правильне використання термінів, чітка, послідовна, структурована відповідь, грамотне, охайне оформлення, можливі візуалізації
1-2	Середній	Загалом правильне розкриття, незначні неточності, є структура, але з недоліками, Невеликі помилки, оформлення зрозуміле
0	Низький	Немає розуміння теми, неправильні терміни, відсутня логіка і структура, відсутність прикладів та практичної цінності, хаотичне оформлення, важко читати

Поточний контроль для студентів заочної форми навчання складається виконання завдань. Поточний контроль 60 б., з них:

- 30 б. (виконання індивідуального семестрового завдання – курсової роботи);
- 20 балів (підготовка 4 практичних робіт у вигляді презентації за представленими завданнями по 5 б.)
- 10 бали (відповіді на 10 тестових запитань по 1,0 б.)

Критерії оцінювання відповідей під час проведення підсумкового семестрового контролю

На денній та заочній формі навчання у 5 семестрі підсумковий контроль з дисципліни – екзамен. Час виконання екзаменаційних завдань 60-90 хв. Екзаменаційний контроль складається з одного теоретичного питання (10 балів) та 30-ти тестових завдань (30 тестів по 1 балу).

Шкала оцінювання

Набрана сума балів за 100-бальною шкалою переводиться у 4-рівневу шкалу оцінювання у такий спосіб:

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
90 – 100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
0-49	незадовільно

10. Рекомендована література Основна література

1. Іващенко М. В. Міжнародний бізнес: навчально-методичний посібник для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» спеціалізації «Бізнес-економіка». Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2020. 131 с. URL: https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/POSIBNIKI_2020/mnp_MB_2020.pdf
2. Міжнародний бізнес: навч. посібник. / під заг. ред. Т. В. Орехової. – Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2017. – 425 с. URL: https://r.donnu.edu.ua/bitstream/123456789/1531/1/%D0%9C%D0%91_%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf
3. Тарасенко С. В. Міжнародний бізнес : навчальний посібник / С. В. Тарасенко, Ю. М. Петрушенко. Суми : Сумський державний університет, 2021. 222 с.
4. Міжнародні економічні відносини : підручник / за ред. А. П. Голіков, О. А. Довгаль. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. – 464 с.
5. Khachatrian V., Stratiichuk V. Innovations in international business – a driver of the national economy recovery = Інновації в міжнародному бізнесі – драйвер відбудови вітчизняної економіки. Digitalization of the economy as a factor in the sustainable development of the state: International scientific conference, Kielce, Poland, September 23-24, 2021. Riga, Latvia, 2022. P. 18-21. URL: <https://sel.vtei.edu.ua/repository/g.php?fname=29048.pdf>.
6. Рокоча В.В., Одягайло Б.М., Терехов В.І. Міжнародний бізнес та стратегічні зміни/ навчальний посібник // під загальною редакцією В.А. Рокочої. Київ: ВНЗ «Університет «КРОК». 2019. 215 с.
7. Міжнародний бізнес: підручник / [В.А. Вергун, О.А. Приятельчук, О.І. Ступницький]; за наук.ред.В.А.Вергуна. - К.: ВАДЕКС, 2020. -602с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт TradeMap. URL: <https://www.trademap.org/Index.aspx>
2. Офіційний сайт Світової організації торгівлі. URL: <https://www.wto.org/>
3. An innovative measure for digital firms' internationalization. URL: https://unctad.org/system/files/official-document/diaeia2023d3a9_en.pdf

12. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непереборної сили

В умовах дії обставин непереборної сили освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/ розпоряджень ректора/ проректора або за

змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з заборотою відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість скласти іспит дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Міжнародний бізнес»:
<https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=15150>.